Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕНАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 15 МАРТ, 1986 ШУ. ★ № 32 (7223). ★ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК ПОЛИТБЮРО

КПСС ЦК Политбюро 13 марта хиннача заседание чIоагIдир парте XXVII съезда решенеи яхачашъера, цун документаш Iомадолеи IадоэйнIатте, вIашIехьдаккхара эттара хьалха де деза вIулаккхаш. Цу дешах лаьца тIаийнача социализ партийни организацеша, хIара кхаьхьегама колдентье съездо хьаьж партийни принципиальность, критикаи самокритикаи, Iадилла IулакхIехьа кхоачашдарх дола кадрашнара хьаделлар лакха хилийтара, кхоачамбоцаргаш па деш дисараши хаттьаьа тIаийнача

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИЯ ПАРТИЯ ПРОГРАММА

(Инстедоалар. Доларлу 1-гіа оагІо тІя).

лакхъеча, социалистически демократи кІоарГчеча—шийгара дика хьокхам гойтарца діахьох.

Ихоанс социализма хилдарах тешаш ба советски коммунисташ. Хіара халкъ хила хьакъ долш да социальни а къаьсттина экономически система дІабоаш, боьхьона йолча ницкъаш, бокъонца йолча демократе общество дахар. Ше экспуатацеч а харцонах а муъхъадакхкар—суверенни бокъо я тоІадаь доаллача а лоал лоаттадеча а халкъа. Революцеш — хіара мехка общественни денхьакарах, классови къоастаран законашкара хьалиннар. КПСС-о доарХіаш а хиннад. лерхіа а лерхІ революце «экспорт» моллагІча елла а арахьара из качйолаш хилча принципиально хьатІаниа йиш йоацаш хилар. Хіаьта контрреволюце а экспортаца моллагІа формаш кортамхьалеп дувлаца халкъаца дІадолладечуна тоаннаа ІаьдалагІа юкъерТертлара да, шоаш дегІахарах шоай лоІаме наьхъаш харжара цар бокъонашта юкъеГертлара да. Советски Союз хоадамбоаллаш духьала я истори нисагІа соца а дах из юха дерзаде гІертера.

Халкъий хьаштаца дІадехаш дац да паччахьлихнашта юкъера отношенеш машаре яхь лелаяра, ницкъо йолаш йІаьш Гулакхаш леладара тІедезвадь дулиндар.

Советски Союза Коммунистическа партя тІоагІа я лерргІа а хьаллоац тайп - тайпара общественни строяш йола паччахьлихнеташ машаре Гулакхаш леладен яхара ленинизм принцип. Машаре Гулакхаш леладен дахара политика, из КПСС-о кхетадечох. хиІа деза тІемаина ак алар, кьосамера дешаш кхоастадара йола средташ а лоарХіаш, нисагІа е низ екхарца из дайта гІертар тІа ца знар, переговорашта е ешуж кьоастадар, цхьаьне цоллагІчун законин хьаштанга лардеш а туьйаш, цу тІера Іаьнна ярийсаш а гІертар; шоай кепа дахьхе де дезарш шоай лоІамагІа халкъий де бокъо хилар, суверенитет, паччахьлихнений территориальни бІарчалаш цар доаозонаш тІеца ца дари тІоагІгІа лоарХіара хиларг; ницкъо а, ницкъо а, бокъонца пайдаеч хилар лардеш а лучаш йІаьш Гулакхаш леладар; дунен халкъашта юкъе вьча договорех массане а могаль тІийНача принципашкарен дунен халкъашта юкъерча бокъонний нормашкарен хьадоагІаш дола декхарш цІена кхоачашдар.

Советски Союзо из паччахьлихнеташ а мехкашгара ший отношенеш хьаеш йола фундаментални лардаш ишттта я. Уж тІоагІлоьв я СССР Конституце тІа.

Дунен халкъашта юкъерча отношенеша машар хилдарах тергІан масала тІа тоаллина яригІаш а паччахьлихнашта юкъера отношенеп нормаш массане лелаеш а хилдарах тарра массанахьа а из тІоагІьара хьалхашна латта декхарш кхоачашдеча новкъостаел дерзда КПСС-о. Цу отношенеп сфере шина системаца юкъера идеологически йІаьш Гулакхаш лелаяра. Йоаржайлитилра хила йиш йоацаш лерхІ цо.

Ихєрамалге хилийтара дерргІа чулоацаш а тешаме а системаца хьаяра нальца тІа тоаллина яригІаш а знаш а этап хилара тарра, партс къосвсам лоаттаберга дунен халкъашта юкъера ткхохкам мелбара процесс дегІахкувларе. Йіаш Гулакхаш лелаяра йолаш йолча оныто тІоагІгІа из перспектива чакхъяккха йиш хилар. Адамаш юкъерча хьаштанга новкъостаел дерзда КПСС-о. Цу отношенеп сфере шина системаца юкъера идеологически йІаьш Гулакхаш лелаяра. Йоаржайлитилра хила йиш йоацаш лерхІ цо.

Ихєрамалге хилийтара дерргІа чулоацаш а тешаме а системаца хьаяра нальца тІа тоаллина яригІаш а знаш а этап хилара тарра, партс къосвсам лоаттаберга дунен халкъашта юкъера отношенеп нормаш массане лелаеш а хилдарах тарра массанахьа а из тІоагІьара хьалхашна латта декхарш кхоачашдеча новкъостаел дерзда КПСС-о. Цу отношенеп сфере шина системаца юкъера идеологически йІаьш Гулакхаш лелаяра. Йоаржайлитилра хила йиш йоацаш лерхІ цо.

Дунен тІарча йалаяп халкъера паччахьлихнений хьашт оптимальни соотношенеп хьалаха йиш хулийтаргІола интернационални механизмаш институташ ца хьяра а царех пайда нІбара а тІеца я КПСС-а. Йіаш тІоагІоара а дунен халкъашта юкъе йіаш леладу Гулакхаш дегІахкувлара а ВІашагІкхиттача Къамий Организацеп лоархІам айбара тІеца я из.

Дунен тІарча йалаяп халкъера къаьстта тІоагІа бехьтохкам тІалатт йдерш ден халкъашта. Дукъаьш нах хІалакбеш долча йдерни кьидолеп гера долча паччахьлихнеташ из тохергдоацаш тохергда яхаш кхерам тІатувсарахи ак ала деза, дунен халкъашта юкъера хьал ирдара дер юхаувседеза.

Чурча Гулакхаштта юкъе ГертарГйоаца, хіаране законни хьашташ лоархІагІдола, цхьатарра ихєрамалге хилийтара йола принцип тІа а знаш чакхйоакхкарГйола, цун лардеш тІа йІаьш дукхагІа тешам хилийтга мегаш йолаш Советски Союзан Америка Цхьаьнакхетарчу Штаташтен юкъе хила йоагІаш йолеп стабильни отношенеш хилийтара тІехьа я КПСС. Социални системаш идеологини тайп-тайпара хилара тІадира йиш ю кхоханеначу отношенеш-та. Тайп-тайпачу общественни строяш оаГІоне а, а боллаш советско-американски йІаьш Гулакхаш леладара хьинаре дакъа лоацийта тоаде йиш йола объективни предпосылкаш йолаш я. КПСС-а хетачох, шаккхе дерзина политика ді-ъа йхаш дар нхетадеш хила еза, советски Союзан а, американски а, ништа кьихьа хьалташта а вахар хІалакдеш бола керам тІабаьллаш дола моастагІа а доацаш.

Ира проблеммаш къоастагра, конфликтни ситуацеп діаяхара наьхъаш лехача кхоканам мелбара а герз. Іаьнна делта декнара а чакхдоакха Гулакхаштта юкъе ерригача паччахьлихнеташ — йоахкийчар а ЗІамигачар а—цар потенциальни географически хьалара, моллагІча общественни системашта юкъе йолаяш ца йІаьш а, дакъа лаца йиш хилдарах а лаца дезаш хилдарах я тешаш я парти.

КПСС бовяка лоархІам бу Европа паччахьлихненаша — машаре дикача лоалахой а йіаш йсхаеш тІедезвадь хІаэо, дегІадара. Хіаьта, цитта а позитивни процесси хиланза дергдоаца хьал да дунен шоллагІа тІом хиннаъул тІехьагІа хьаяниа терторіально-политически реальносташ ларХІар. КПСС пІенхаштта духьала я моллагІдеп ба бахьанаш я чІагІдар цо тІа цІаьна юха хьаяниа пергилга, реваншизма моллагІча Гулакхаштта духьал а ярьба.

Партя лергарГа пертерГа Советски Союза инициативагІа діаЙолаяь а по хьинаре дакъа лаьца а кхєрамолге чІагІдара йіаш тешаш ю кхоханеначу Европе машаре йіаш Гулакхаш леладара процесс дегІахкувлен кІоарГаеп. **дергга дуне ду а лоацап.** Аре кхєрамзле хулийтала Іаландара хьанітдолаш бола ергитача паччахьлихнений инзаш йіаш Гіаштгіохара, цу проблеммех йола конструктивни решенеп партс цхьана лаьттан тІетІа я КПСС. Азн, Африка. Латински Америка. Тихийн Индийскийн океанин басейнаш хила йиш йолаш а хила сэаш а я машарен діаяхара доалахойн эоназ.

Инзаш ниЙслон йіаш аьттуа болашн хиларца экономически Іилмаш техникан сферс паччахьлихнеташта юкъе йІаьхъача хана стабильни дола бувзамаш цар лелаяра. Ара хьара тІехьа я КПСС. Ара хьара цхьана леладу экономически Гулакхаш бокъка политически лоарХіар болашн да, машар чІоагІора новкъостаел дешт тайп-тайпара общественни устройствош йола паччахьлихненаш машаре яхийтара отношенеш хулийташ. Советски Союзо хьаЛІаэдац дискриминацие моллагІйола формаш, ниж бара средство а лоарХіаш терторіально-этнически Іилмаш-тоаллическ ий бувзамех пайда нйбєтта, на Гіаккъурбе паччахьлихний кхєрамзле Іалаштьара.

Массе а мехнашта юкъера бокъонна йола культурни ганзаш шерра дІа - іоха іухатлоан КПСС-а. Из сеп-на доа хуьшиеш дела хила деза гуманни Гулакхашта лаьрХіа: халкъаш духовни лаьхье ДіаьхерІа хилийтара, машарн дика лоалахой Гулакхашш чІоагІдара.

Советски паччахьлихнео глобальни - проблемаш кьекстаяра кхоча мехнашта цхьана гІертар ца хьаяр. Уж кьаьстта чІоагІа нрдеш XXI - бІаьшера сеХьаенначул тІехьагІа, дерргІача адамлен вахаре лоарХіам болаш а да уж: гонахьара среда лораяр, энергетически, бийдала, кхачан демографически проблеммаш, космоси дунен-оьеана рурнаш ларадердар, нуъхъадакхкар дукхаха на йіаш экономически дахьхера тІехьадусилга ДІадаккхар, кхєраме лазарап ДІадахар, кхьдараш. Ерригача паччахьлихнеташ цхьана нисагІ тІедерзаде деза уж ихоачаздар. Тіэм герзап Іоаддара діаузийта инзаш средствашн ДІайоаде, из де дикха атгаГІа уьгІенера.

Адамлен хьаштий духьа дерргІача халкъаІта долча гІуллакх **КПСС-а, Советски паччахьлихнеш хьаллаьцад герз хьаделта сондалар, из ДІаДаккхара, машарн ткхерамлен Іалаштьара** шерра конструктивни программаш.

Дунен халкъашта юкъерча ГІалхьоамагІта ЦІенхаштта **дерргІа а чулоацап,** дерргІа а дизза а герз ДІадаккхарх ткхерамлен дехкар а хєташ, из кхоачашдар тІехьа кьосамсам а лоаттабеп, КПСС-о де оттадуе.

— Тема кейпо ирс сферан кІезигІелген тотгьелгеп, дерргІа адам ХІаландеп долча герзаца бувзам бараш кьаьстта а ешх. Хьалхарча дакъе уж сферана юкъера цІенъяь ДІаниккха еза кхоачкхетар. тІема кьосамга яреяй, Іоазалеп хІама а Іаландеп хьаст ю. Космос тохкхетеп из кхаерзоаделеп машарн Гулакхаш бахьан, ІнІмеп производствош дегІаЙолаяр духьа, дерргІача халкъашта діадехарашка хьежжа мара хила йіш яц. Из пролема яшхара, коллективни тІехьа я КПСС-а, дерргІа адам ХІаландеп хьежжа цхьана леладеча Гулакхашка корта. бола данъа а довлдерда. Советски Союз ницта тІехьа я йдерни герз ДІа па даржийтара, цунах а кхийоча дерргІа адам ХІаландеп йолча средствех а тІедезвадь йола зоназ хьакхоллара тІехьа де дезаш хьаздахара;

— йдерни герз цІендаь ДІаДаккхарга XX бІаьшера чакхъялларча йолча хана этапгІа цун дерргІа тайпан хьадари царна нисьтитарни йзр ДІадоаккхилга чакхдакхара ца деза дерргІа герз тохергдоацаш чІоагІелга, цун ерригача арсеналан ишоай боараме ютилга, уж нисьгІелга. ДІайоахилга;

— дукхъа адам ХІаландеп долча герза кхмлола тайпан хьадар сондалеп ДІадаккхарга, цу дакъе хІинчески дар а йолаш, цу герза кеп ерга тайпан хьа па да дайташ дехьхІта;

— паччахьлихненай терзанца кийчаь низаш кІезигдела, аггара хьалха ООН Кхерамалеп Совета массеаорга ченешен тІема соглашенешца царца дувзаделнича мехкашен а деш, массеагара терзашта довзуъв отгадеГга, хІама дохьадара низ дукха нах хІалакбена герзал кІезигагІа боацаш дола цар керда тайпан хьадар сонделарга, тІема нийчоага ДІадеда рузька кІезидерга;

— планета зинхара эттара кхерамгІа йолча райониш-на бІуш герзн долча бохаме латтийтаргІа йіеподеен, нахьа доацаш хІара ДІадаккхарга баьлла, йіаш тешаш хилара, тІема конфликташ хилара тІехьара кхерам кІезигбара, цу дахьхе цІаьхха хила тарлуш ярш а йолаш, де дезарш чакхлоахкийча.

КПСС лезиш сенех латт аьлча, из латт. дуне тІемапопитически группировкаша дийкъа лоаттадеча діаданнха тІертарах. НАТО я Варшавски Договори цхьан хьанна діадаккхара ё ягтара хьелхе бовяка тІа я КПСС. Тіема діаяхара юкъера вІашдуьхьаленеш мелъар духьа Советски Союз цар тІемаш-ниЙдаь тІедезвадь. Іаландара хьакъехьара договор ерригача кхича паччахьлихненаша а хьадийкъа дола договор дара тІехьа я.

Герзашта доазуъв отгадара, тІема кхерам діабаккхара дешаш тешамечеи йинза ихоачашъечен ваіадий наьхъадаГІоне ГІалхьоамагІта бокъонний цхьатарарча кхерамгІа йіеподеен, нахьа доацаш хІара ДІадаккхарга баьлла, йіаш тешаш хилара, тІема конфликташ хилара тІехьара кхерам кІезигбара, цу дахьхе цІаьхха хила тарлуш ярш а йолаш, де дезарш чакхлоахкийча.

КПСС лезиш сенех латт аьлча, из латт. дуне тІемапопитически группировкаша дийкъа лоаттадеча діаданнха тІертарах. НАТО я Варшавски Договори цхьан хьанна діадаккхара ё ягтара хьелхе бовяка тІа я КПСС. Тіэм діаяхара юкъера вІашдуьхьаленеш мелъар духьа Советски Союз цар тІемаш-ниЙдаь тІедезвадь. Іаландара хьакъехьара договор ерригача кхича паччахьлихненаша а хьадийкъа дола договор дара тІехьа я.

Герзашта доазуъв отгадара, тІема кхерам діабаккхара дешаш тешамечеи йинза ихоачашъечен ваіадий наьхъадаГІоне ГІалхьоамагІта бокъонний цхьатарарча кхерамгІа

IV. КПСС—дунен болхлойи коммунистически боламе

КПСС — дунен халкъашта юкъерча коммунистически боламе цхьа дакъа. Социалистически общество эргашехьа тоаяран коммунизмагахьа ахарап ше чакхдоакха Гулакхаш ихоачашдина дунен социалистически система, дунен халкъашта юкъерча болхлой класса, ерригача адамлен хьашташта а хетарш хуьрдола — лоарХіамегІара интернационални декхар саяна лоарХІ цо.

Массаса а яггара дерргІа хьабоаГіан бола социальни къманни Іазапа-духьалара къосвсамой хинна коммунисташ хІанз Іаьштан тІа машар лоаттабар духьа, дахар йола наьха бокъо бахьан долаш лоаттабеча къосвсама хьалларча хьинаре я. Цар чакхдоакха Гулакхай формаш дукхаха хьаларна хилияро коммунистаька йиш хулийтар къамаи балхалон хьадда - исторически хьали, бахача, наьха бе-бена социальни группийан тайпийн хьашташ дикача теркалде.

КПСС-о терказду, хіара мехка коммунистина Гіулакхий шоаш внапо еши мах сеша, шоай стратегически ниЙ, шоай политически хьа, партстаІарен бухсоацаГарен лерхІараш бахьан долаш, коммунистически идеалаш бахьан долаш лоаттабеча къосвсама уж дале а е ахьі дале а дола наьхъаш кхачарех тийна хІама доацап шоаш белгалдеш хилар. Коммунистически партеца Іоаль оопт божжача маьха интернационални рузька да.

КПСС-о чІоагІа уйла тІалхийта Іомаю доезол дехьара Коммунистически партей проблеммаш опыти. Цо кхетадеу шоай стратегни тактинен эргайбахьан тсае. монополеигга духьалара, тІема дукъаьрдар Гулакхий Іарда тІа таасс-ви сонсаан шерьеш денпаст бахьан долаш лоаттабу къосвсам социалкан бахьан долаш лоаттабеча къосвсама бІарчча цхьа дакъа хилар терйал а деш, Іаьнна техникан экономически Іилмаш политически бокъонаш хьалпаца Іерташ уж хилар.

Бе-бена мехкий империалистически Гіозэрача айхза координацин юстиалгзмана, дерргІача демократически инзаита духьалаГча. Цар нІара кхиттача, Дунен компартеи вокхара духьала яха Гіерт уж. Цу хьалашка лоарХіам бокхкагІа хул пролетарски интернационализма, коммунистий новкъостаиса йодча солидарности.

Къьаст къьаьсттина дешаст хетарца бе-бе дале а, коммунистически партеи тІедезна интернациональни Гіулакхаш леладара, цхьа барт болаш чакхдоахача Гулакхашта цар новкъарде е яГІад аьнна хет КПСС-а.

Йоажарашка йолча ерригача хьаспе къьаст-къьастча проблемаех къьамаьш йіашка да доагІаш моттигаш кийчаеп, йіашн хетараш дикагІа кхетадари йіашн мегаш дола соцамаш нийчларн дукъа уж новкъостаиса йіашн дараЙовлар пайдена хургдар аьнна хет КПСС-а. Хіаьта къамаьш марксизма - ленинизма революцини маІана къьаьсттина, реальни социализма чулоацамен лоарХіамех къьаьсъа долча хана, КПСС-о діахо а чІоагІа лоарерча принципиальни позицеп. Цунга белгалйолаш я, ишна бёсса гІийгга а коммунистий Гулакхий классови маІан доалени ларда тІа къестадергдела, минча бесса гІийгга а «типа позицера» переговорш е, герзап Іоаддара къайладахара царех пайда эна гІертлара юкъера діадаккхаргдола ГІулакх дара къьаьсгагргда партс.

КПСС-о-торжественно ДІанхаййаш: **цхьатарарра бокъонсгІа, бокъонца бола тІаъьоамаи а болаш, доазуъ оттаде а дехьа а Советски Союз кийча йоацаш къьаьнса тайна а герз дап.**

Цхьаьна а мехка кхєрамалгена тІаъхувдаш яи СССР — Малхбузехьа с Малхбалехьа из бале а. Цо ихьаннена а кхєрам тІетувсаш, йіаш къосвсам лоаттабе гІертар цхьаьна а паччахьлихненга, дерргІача герзап Іоаддара къайладахара царех пайда эна гІертлара юкъера діадаккхаргдола ГІулакх дара къьаьсгагргда партс.

КПСС-о-торжественно ДІанхаййаш: **цхьатарарра бокъонсгІа, бокъонца бола тІаъьоамаи а болаш, доазуъ оттаде а дехьа а Советски Союз кийча йоацаш къьаьнса тайна а герз дап.**

Цхьаьна а мехка кхєрамалгена тІаъхувдаш яи СССР — Малхбузехьа с Малхбалехьа из бале а. Цо ихьаннена а кхєрам тІетувсаш, йіаш къосвсам лоаттабе гІертар цхьаьна а паччахьлихненга, дерргІача герзап Іоаддара къайладахара царех пайда эна гІертлара юкъера діадаккхаргдола ГІулакх дара къьаьсгагргда партс.

Вежаришка йолча пайтенашгара цийй отношенеша **КПСС-о чІоагІа лелаю** революционни солидарность санна, ништа хіара парти бокъонца цийй лоІамагІеи цхьатарара бокъонаш йолаш хилар бакъдаь тІаэцилга а лаца ма доагІара цийна чулоацаш. Цо **пролетарски интернационализма принцип.** Цу принципа лардаа тІа КПСС-о хьакъеч дегІахкувлі коммунистически болхлой партеша йіаш хьалладар — общественни прогресса лоарХіам фактор.

КПСС-о діадоа а лелаберба социалистически, социалдемократически, лейбористски партеицара бувзамаш дегІадоалладара тІаберабаь ницкъ. Царца цхьана леладеча ГІулакхаша тоъал доккха гІо дергда, йдерни тІом ца хилийтара ГІулакха яггара хьалта а деш. Болхлой болама бе-бена течеешта юкъера да барт хІаштар ца кхетар мел кІоарга дале а, духьале ян из хетараша беркатен хилдинен йіаш дІахьа дагадувлара, тІема ткхерама духьала, дунен халкъашта юкъера хьал уналіена дар, колониализмах ихоедисарш ДІадахар духьа, хьалкъемалш хьаштанан бокъонаш бархьан долаш параллельни е ихьана Гулакхаш чакхдоакха.

Партс бокхка лоархІам бу дунен халкъашта юкъерча болхлой болама ерригача отрдаша цхьана леладу. ГІулакхаш хьинаре я. Цар, бе-бена мехкий тайп - тайпара денстамаш долаш йолча профессеша, кагнрхой, хьалкъа, ахархойн ихьчен демократически организацеша йіаша дага а юкъаш чакхдоака ГІулакхаш кІоарГдара.

Дунен болхлой класса цун коммунистически хьашташ дан хьалхашкара цай инзаш ерригача бехьтохкам ххета а беш, КПСС-о діахо а:

— лоарерча революционни идеалаш дунен коммунистически болама марксистско - ленински лардаш, творчески денгІахкувларе ІІІамин денстамаш долаш

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ УСТАВЕ ДАЬЧА ХУВЦАМЕХ БОЛА

КПСС XXVII СЪЕЗДА СОЦАМ

ЧIоагIье Советски Союза Коммунистически парте Устава текст цунна юкъедихьа хувцамаш а тIехьа.

МАССЕ А МЕХКИЙ ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ

У С Т А В

ЧIОАГIДАЬД КПСС XXVII СЪЕЗДО

(Доладу).

Советски Союза Коммунистически партин СССР болхлой класса, колхозни ахархой, интеллигенце хьалха..-этта, сахьтамегIа дола дацъа шиъ долмагIа вIашагIтохаш йола денал-тезка советски халкъа вахарга я.

В. И. Ленина хьалча Коммунистически парте, болхлой класса хьалхалатта отрял хиларах тарра, къовсема сийлахь нижъ къебинаб, болхлой класси кхиъьера ахархолой Сийлахь-Йожучу-ца Октябрьски социалистически революцие коталожа, вай мехка пролетариата диктатуре оттаярга боалабаьб. Коммунистически парте нулгалла Советски Союзе дIаьхьал эксплуататорски классаш, вIашагIехьа а яьнна, дин чIоагIлуш я дуккаха къамел латтаъа советски общества юкъ-социально-политически идеиний цхьоагIо. Иккзан боккъонцен когIъьянчай социализм Пролетарски паччахьалхе дерригача халкъа а хинна дIаоттай. ДерIаенача социализмга этапа чу беннаб мохь.

КПСС — шиъ классови маIахь, идеологенца диллача, болхлой класса парти йолаш а юсаш, дерригача халкъьа партн а хинна дIаоттай.

Парти халкъь духьа яхаш халкъе гIулакх деши я. Из я общественно-политически организацеш эгIара лаккера форма, политически система тIум, кулгалдув лостам телеи советски общества юкъ. Парте белгалъо мохь дерIаахара генеральни перспектина, IалашдуI халкъьа ихколлам деча гIулакхашта IилманIа кулгалдаьта, бухсощиш дерIаячун а — коммунизма ю тотадеш хъачар духьа лоаттабу къовсам дика вIашгIехьабаьнка, плана боарамагIа, хьалхашка латта денхар ихоачашшара тIабераIаьь лелабу.

Шиъ дерригача гIулакхашна марксистско-ленински хьехамца, мохь социально-экономически дерIаболалбелга сихдара ларра тIа социализм плана боарамагIеи массе оагIоаханаш ерзагIоахаш товара, советски общество коммунизмгга дIахо дIахьалгашкаъъа яхара декъаваш белгалдаь дIабоаккха шиъ Программашца хьалхе лелор болх КПСС-о.

Партийни вахара ленински воарамаш, демократически централизма, кулгалдара коллективносте принципаш тешшамех ихоачашъара, чура партийни демократи, коммунистий творчески хьинар, критикон самокритикен массе оагIоахьалгаш дерIаихъуьлара, шерраца гласности дарда тIа вIашгIехьбоах КПСС-о шиъ болх.

КПСС вахара дохаргдоаца закон — цуи муIгIарий идеиний организационни цхьоагIо, ихоталенна хилар, берригача коммунистий лакха сакхетаме дисциплина. Мичча бесса ийе я, фракционностан группировкин маркситско-ленински партийностага, парте хиларна тарлуръьаш. Парти муIкъайбоал КПСС Программа, Устав телхадеча, шоай оамалаш, коммунисти сий дола цIи йовеш болча нахах.

Марксизм-ленинизм творчески деIа а кхиъьан, КПСС-о хоадамболаш, къосам доаттабу революционни теорена чIоагIа хийра йолча, мичча бесса йиънна а гучаювлача ревизионизмаген догматизмаген духьала.

Советски Союза Коммунистически парти — дунен халкъьата юкъерча коммунистически болама бIарча цкъа лакъа. ЧIоагIа латт из пролетарски, социалистически а интернационална техкача марксистско-ленински принципаш тIа, хьинаре гIо ду ю вежаришта долча социалистически мехкашца, дунен социализма систему. дунен халкъьата юкъерча коммунистически болхлой болламо яхаш ю вай парте членалла дIаччоача хана ярра я.

Советски Союза Коммунистически парти — дунен халкъьата юкъерча коммунистически болама бIарча цкъа лакъа. ЧIоагIа латт из пролетарски, социалистически а интернационална техкача марксистско-ленински принципаш тIа, хьинаре гIо ду ю вежаришта долча социалистически мехкашца, дунен социализма систему. дунен халкъьата юкъерча коммунистически болхлой болламо яхаш ю вай парте членалла дIаччоача хана ярра я.

Маркситско-ленинан творчески деIа а кхиъьан, КПСС-о хоадамболаш, къосам доаттабу революционни теорена чIоагIа хийра йолча, мичча бесса йиънна а гучаювлача ревизионизмаген догматизмаген духьала.

КПСС вахара дохаргдоаца закон — цуи муIгIарий идеиний организационни цхьоагIо, ихоталенна хилар, берригача коммунистий лакха сакхетаме дисциплина. Мичча бесса ийе я, фракционностан группировкин маркситско-ленински партийностага, парте хиларна тарлуръьаш. Парти муIкъайбоал КПСС Программа, Устав телхадеча, шоай оамалаш, коммунисти сий дола цIи йовеш болча нахах.

Маркситско-ленинан творчески деIа а кхиъьан, КПСС-о хоадамболаш, къосам доаттабу революционни теорена чIоагIа хийра йолча, мичча бесса йиънна а гучаювлача ревизионизмаген догматизмаген духьала.

Советски Союза Коммунистически парти — дунен халкъьата юкъерча коммунистически болама бIарча цкъа лакъа. ЧIоагIа латт из пролетарски, социалистически а интернационална техкача марксистско-ленински принципаш тIа, хьинаре гIо ду ю вежаришта долча социалистически мехкашца, дунен социализма систему. дунен халкъьата юкъерча коммунистически болхлой болламо яхаш ю вай парте членалла дIаччоача хана ярра я

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ УСТАВ

(Инстедоалар).

34. Съездта отгалуа составгIа хорж Центральни Комитети Центральни Ревизионни Комиссии. Натахьа санна ЦК членаш юкъера лаболлор, царна юкъметта цунна юкъебохийт КПСС ЦК членалла кандидаташ.

35. Съездта юкъерча хина Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето парте, моттигерча партийни органи берригача балха кулгалду, кадраш хьа а хорж, балхаш тIа дIа-юха а нийсъю, центральни паччахьалкхени кхьаьгамхой общественни организацийн балха лостам тел, парте тайп-тайнара органаш, учреждениеш, предприятеш хьа а ю, цар балха кулгал а ду, ше тIахьожам дооттабечя центральни газетийн журналийн редакцеш юкъегIерш, партийни биюрете средствам дIабоаларан тIехьажа, партийни биюрете средствам дIабоаларан а лоаттабу.

КПСС-а кхыча партешцара гIулакхаш чакхдоккар Центральни Комитет я.

36. Делиан оттаьлча порядкгIа чакхдуьлий, парте центральни органашца кхьаьгамхой письмош, заявленеш, жалобаш кхетаеш бу болх нийса бой, партийни биюлет йоагIгIача тайпара делегатий хьоношш, ше даькъе партийни членсни взносаш дIатесар, хьанна, царна тIет леларь а долаш, хIаьта ишттa КПСС Центральни Комитета предприятийн учреждешни финансово-бохучама балха ревизи ю Центральни Ревизионни Комисее.

37. КПСС ЦК кIел бетта пхьаьнех кIезигIгIа йоалаш пленарни заседанеш ю, ЦК пленумий балха юкъе даькъа лоад ЦК членалла кандидаташ, совещательни голос дила бокъо а йолаш.

38. Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето хорж: ЦК пленумашта юкъерча хина парте бечя балха кулгалдара—Политбюро; хIара денна бечча балха кулгалдара, керттерча даькъе кадраш хьакхаркаран де лаьрхIар икхочанадарга-хьанарах — Секретариат. Центральни Комитето КПСС ЦК Генеральни секретарь хорж.

39. Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето ЦК-ра йола Партийни тIахьожама Комитет хьо.

КПСС ЦК-ра Партийни тIахьожама Комитето:

а) КПСС членашен членалла кандидаташеи партийни дисциплина мишта ихочаъшъо хьоношш тIахьожам лоаттабу, парте Программни Уставаш дIадекараш, партийни биюрете средствам ялараш яьча решеташца йъсташ а йолаш;

б) союзни республикай компартей ЦК-па, парте краевой, областной комитеташа шоаш партера дIабахарахи партийни конференцеи гулъе йиш йолаш я. Ерригсоюзни партийни конференци чакхъяккхара порядок КПСС ЦК-ас белгалйоккх.

V.

ПАРТЕ РЕСПУБЛИКАНСКИ, КРАЕВОЙ, ОБЛАСТНОЙ, ОКРУЖНОЙ, ГОРОДСКОЙ, РАЙОННИ ОРГАНИЗАЦЕШ

41. Республикански, краевой, областной, окружной, городской, районни партийни организацеин пар комитетапен шоай балха тIа хьалхе лелаю леларо КПСС Программацеи Уставацеи, республика, краь, область, округа, города, района доазон тIа партен политика, чакхбоккаш берригача болх бу, КПСС Центральни Комитета директивашца кхочашъелга вIашIехьдоаккх.

42. Парте республиканскин, краевой, областной, окружной, городской, районни организацей, цар кулгалдеча органий нерггера декларацеи:

а) хьа нахе политически организаторски болх бар, коммунизм хьалъяра декхарашца кхочашдара, инлиан-техничекни прогресса лардa тIа социально-экономически дегIахьулгIалар сихдара, продуктин производеста эффективногIалар сихдара, кIаьхьегама овсарле лаьккара, продукци дикагIа кхиллятара, паччахьалкхен планашца социалистически декхарашца кхочашдара, кIаьхьегамхой материальни хьалтаро а культурни боаран а, берригача кIаьхьегамхой а сарцагIбахар;

б) идеологически болх вIашIехьбаккхар, марксизма-ленинизмана пропаганда яр, кIаьхьегамхой коммунистически санхетам лаккбар, моттигерча непайазонна, радиона, телевиденена кулгалдар, инлиан, культура, халкъа образование учрежденей балха тIахьожам лоаттабар;

в) цига болх беча коммунисташца гIолла халкъа депутатий Советаша, профсоюзаша, комсомола, кооперацена, кхыча общественни организацеин кулгалдар, цу органнашей балха тIа-тIа дукхагIа кIаьхьегамхой кIезоозар, социалистически демократи дIаxo кIоаргIяра хиланза даргдоацар санна, наьха самодеятельности хIинара дегIадоаладар;

г) кулгалдара йола ленинскин принципашца методашца цIенкъаттa кхочаъшар, цIртийни балха тIа, паччахьалкхени боаxама доал дечен ерригача сферашца ленинскин стиль кIоагIбар, идеологически, организаторски, боахама болх хIинара кIезоаста да, цу цIкъаа йолга IаIадидар, ерригача участкашца социалистически законнош, паччахьалкхени кIаьхьегамен дисциплина, порядоки организованности чIоагIдар;

д) надрови политика чакхъяккхар, кадраш коммунистически идейнош, нравственно цIена хургIолаш, тIадилла гIулаех бахьан шоай партенен халкъан хьалхашка чIоагIга бехкоккаме йолга кхетадеч хургIолаш кхетам балар;

е) шоай республика, край, область, округа, города, района доазон тIа парте тайп-тайара учреждешни предприятеш хьаяр, цар балха кулгалдар; шоай организаце чуька парте рузькъа дIа-юха деънъар; хан-ханнахьа лаккхе партера партийни органга хоам бар шоай балхах лаьца цунна отчеташ телари.

Парте республикански, краевой, областной организацей кулгалду органаш

43. Республикански, краевой, областной партийни организаце лаьккера орган я союзни республика компарте съезд, краевой, областной партийни конференци, хIаьта царна кхыча ханна — союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитет.

44. Союзни республика компарте — арIанара съезд гулъю ЦК ихе шера цхьаьнах кIезигIгIа йоаш. АрIанара краевой, областной конференци гулъю краевой, областной комитето шин-кхаь шера цкъа. АрIанара йоаца (чрезвычайни) съездаш, конференцеи гулъю союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитета ушеш кIезигIгIа, республикански, краевой, областной партийни организацена чубоагIача берригача членех кхоалагIа долча дакъо дIадекхарга.

Союзни республика компарте съезде, краевой, областной конференце болхбитча делегатий дукхал е кIезигIгIа йоагIгIоагIача партийни комитето кхоастаю.

Союзни республика компарте съездо, краевой, областной конференце союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитета а, ревизионни комиссей а отчеташка хадугI, шийна эш аьнна хете партийни, боахами культурен хьалъяра кхидола дешаш душ, союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитет, ревизионни комисси, КПСС съезде боаннa долеташ хорж.

Союзни республикай компартей съездашта юкъерча хана парторганизацей балха тIа лоархIамеглара дешаш дудар духьа, эшаш моттиг хуле, компартей ЦК-ай республикански конференцеи гулъе йиш йолаш я. Уж чакхъяккара порядок союзни республикай компартей ЦК-па белгалйоккх.

45. Союзни республикай компартей ЦК-па, краевой, областной комитетаца боро, цу дакъое комитета секретараш хорж. Хорна секретараш пхе шерал кIезигIгIа йоаш партийни стаж йолаш хила беза. Комитетий пленумашка чIоагIбу цу комитетий отделий заведующеш, партийни, тIахьожама комиссей председателаш, партийни газетий а, журналий а редактораш.

ХIара денна ерригача дешашка а тIадилла мишта кхоачашду а хьежара союзни республикай компартей ЦК, парте краймкомашка, обкомашка вIашIехьеч секретариаш.

46. Союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитета пленум бить бетта цхьаннел кIезигIгIа йоаш гулъю.

47. Союзни республика компарте ЦК, краевой, областной комитето кулгалду окружной, городской, районни партийни организацешта. Цар балха гIуланхан тахка а тохи, йоагIгIоагIача партийни комитетий отчеташка ханхаиахьа-ла а дувгI.

Союзни республикайнтен краишten юкъе йолхача автономни республикай, хIаьта ишттa автономни а кхыча областий а партийни организацеша болх бу союзни республикай компарте ЦК, краевой комитетаца кулгал а деш.

Парте окружной, городской, районни (юртий а городий а) организацей кулгалду органаш

48. Окружной, городской, районни партийни организацей лаьккера орган я шин-кхаь шера окружной, городской, районни комитеташа гулъю окружной, городской, районни партийни конференци е коммунистий юкъара собрани, хIаьта арIанара йоаларан — комитета решеница е йоагIгIоагIача партийни организацеца чубоагIача берригача членех кхоалагIа долча дакъо дIадекхарга.

Окружной, городской, районни конференце (собране) комитета а, ревизионни комиссе а отчеташка хадугI, шийна эш аьнна хете партийни, боахами культурен хьалъяра кхидола дешаш душ, окружной, городской, районни комитет, ревизионни комисси, КПСС съезде боаннa долеташ хорж.

Союзни республикай компартей съездашта юкъерча хана парторганизацей балха тIа лоархIамеглара дешаш дудар духьа, эшаш моттиг хуле, компартей ЦК-ай республикански конференцеи гулъе йиш йолаш я. Уж чакхъяккара порядок союзни республикай компартей ЦК-па белгалйоккх.

49. Окружной, городской, районни комитето бюро, цу дакъое комитета секретараш хорж, хIаьта ишттa комитета отделий заведующеш, партийни комиссе председатель, газетий редактораш чIоагIбу. Окружной, городской, районни комитетий секретараша хорж ираш пхе шерал кIезигIгIа йоаш партийни стаж йолаш хила беза. Комитетий секретараш обкомо, крайкомо, союзни республика компарте ЦК чIоагIбу.

50. Окружной, городской, районни комитето юкъhаьнцара партийни организацеи хьаю, цар балха кулгалду, парторганизацей балхах лаьца хан-ханнахьа пар отчеташка лаьцарг, коммунистий учет делаю.

51. Окружной, городской, районни комитета пленум гулъю кхаь бетта цхьаннел кIезигIгIа йоаш.

VI.

ПАРТЕ ЮКЪhАЬНЦАРА ОРГАНИЗАЦЕШ

52. Парте лард я юкъhаьнцара партийни организацеш.

Парте членаш болх беча моттиганна — заводашка, фабрикашка, совхозашка а кхыча предприятешна а, колхозашка, Терзашцарча Низашца йоаш доакъошка, учреждешна, дешара замеделешца и. кх. дI. хьаю юкъhаьнцара партийни организацеи, нагахьа санна цига кхаьнел кIезигIгIа бохаш парте членаш бале. Хиланза ярдIоацаш лле коммунисташ бахача моттиге территориални юкъhаьнцара партийни организацеи хьае йиш я.

Цхьайолча хана обкома, крайкома, союзни республика Компарте ЦК пурамийна, цхьан производственни объединенеи чубоагIашца, но масеца нийсъю ма хиллара, городла цхьан районера е массеи районера массеи предприяти чубоацеи партерганизацеи хьае йиш я.

53. 50 совгIа КПСС члена кандидати болча предприятешка, колхозашка, учрежденешка, нагахьа санна районо-мо, горномо, окружномо бокъо еннаяле, цхьан юкъарча юкъhаьнцара партийни организаце чубоагIярIоацаш дешашка, участкашка, фермашка, бригадешка, отделашка, а. хх. дI. партийни организацеи хьае йиш я.

Цехий, участкай, п. кх. дI. организацеита юкъе а, хIаьта ишттa 50-ел кIезигIгIа членаш кандидаташ болча юкъhаьнцара парторганизацеита юкъе а бригадайи хьаче производственни звеньяйи партийни группаш хьае йиш я.

54. Юкъhаьнцарча партийни организаце лаьккера орган я бетта цхьаннел кIезигIгIа йоаш ю партийни собрани. Цеховой организацеи болча партийни организацей юкъара собранеи санна, цеховой яраш а дин бетта цхьаннел кIезигIгIа йоаш ю.

Колхозий, совхозий, юрта боахама кхыча предприятей партийни организацеи 50 коммунистах латташ яле, партийни комитетан хьае йиш я.

500 совгIа коммунист чубоагIача партийни организацешка, обкома, крайкома, союзни республика компарте ЦК-а пурамийна цхьайочча хана юккхийча цехашна партюоаш хьае йиш я, хIаьта производственни участкай партийни организацешта юкъhаьнцарча партийни организаце бокъонаш ду.

Партюоаш хорж шин-кхаь шера, цун членаш мел миссеи хила беза чIоагIду юкъарча партийни собранеи, конференце.

Партюоаша, партбюроша, юкъhаьнцарчен цеховой партийни организацеи секретарша партийни собранеша шоаш беча балха хьакъежа коммунистанна хан-ханнахьа хоамаш ду.

57. 1000 совгIа коммунист юкъеъоагIача юкъhаьнцарча организацей партюоаматта, нагахьа санна союзни республика компарте ЦК-ас бокъо лой, КПСС нах хьачунцара-парте членаштен членалла кандидаташен учет лелаяра, коммунистий персональни делаш кхестадара дешай хьакъежа парте райнома бокъонаш яла йиш я.

Цу организацешка хоржа партюоаш шерра состав йолаш хила йиш я, хIара денна ерригача гIулакхашта кулгалдара царна чу бюро а хьеш.

58. Юкъhаьнцарча партийни организаце ший гIулакхаш чакхдоаккх КПСС Программацеи Уставацеи хьалхе а лелаяш. Из кхьаьгамна коллективна политически тIум я, ю юкъарчал доаш кхьаьгамхошта юкъе болх бу, уж партена гонахьа кхотабу, коммунизм хьалъяра декхарашца кхочашдара оарцагIбоах, парте кадровни политика чакхбоахача хьинаре даькъа доал.

Юкъhаьнцара партийни организаце:

а) КПСС-е кеда членаш хьанбу;

б) коммунисташ хьалккебу парте гIулакха тешаме, идейно дог тийна, коммунистически морала мутIахьа болаш:

в) коммунизм хьалъяра практикаца айхха дувза а дувзаш, коммунисташа марксистско-ленински теори йомаела тIаьшIехьдоахкаш, минча тайпара а йолча бурнуяшни идеологена, ревизионизмана а догматизмана а, тIетьядисача гIулакхаштен уйлаштен дуьхьала кхоьсам лоаттабу.

г) кхьаьгамна, общественно-политически хахаре коммунистий авангардин лоархIам айбара, быте даькъа тIелат доаш уж хилийтара йоакхо ю, КПСС членашен членалла кандидаташеи шоай уставной декхарашца а партийни поручениеи а кхочаъшарах ева отчеташка лаьцарг;

д) экономически консультации дегIахара декхарашца кхочашдара кхьаьгамхой оарцагIбоах, паччахьалкхен планашни декхарашца кхочашдара, производствена интенсификаци ара, кхьаьгамна овсарйен продукце дикалл лаккъара, инлиан техникаеи кадргIальнаяраш, хьалхалатта опыт производствена шерра юкъеъкхувлара тIаерзаяьк лелаеча социалистически яхьа кулгалду, чура тароиаш хьагучахьара кхьаьгамхой оарцагIбоах, радионально, икомбеш материальни, кхьаьгама, финансован ресурсех пайда эцкига хьадех, общественнин рузькъа лорадаран ва дебадаран, наьха кхьаьгама а быта а хьалаш тоадара йоакхо ю;

е) агитационно - массовни пропагандистскин болх бу, коммунизма, советски патриотизма а халкъай дотгIалаа а идеилота мутIахьа хургIолаш кхьаьгамхошта кхетам тел, лакха политически культура хьае царна гIо ду, цар социальни хьинар а бехитохкам а айбу;

ж) новкъостал ду коммунистий, берригача кхьаьгамхой социалистически самоуправленеи юкъе даккъа лаларa навыкаш дегIайолаярга. Лаларниг предприятена, учрежденеча доал детIара кхьаьгама коллектина лоархIам лакхбара, лостам тел профсоюзни, комсомольски, кхыча общественни организацей балха;

з) критикен самокритикен шерра йоаржаяра кIийлеч тIа кIоьсам лоаттабу биюркратизмага, местничествага, ведомственностага, паччахьалкхен, кхьаьгамага, еронвосственни дисциплина телхаярца, нийсъ бехи паччахьалкхе Iехае гIертара, леладе доагIIам дола гIулахкаш леладу мелал лелаяра, доал ца дара, рузькъа ихом боаqам дIакхийтара духьала, малараи мелнига вахара юкъера дIадоакхилга чIоагIде гIертара.

Предприятей, транспорта, бувзама, гIишлоки еча, материально-технически Iалашон, торговле, общественни кхачан, коммунально-бытовой гIулакхаш деча, колхозий, совхозий, юрта боахама кхыча предприятей, проектни организацей, конструкторски бюро, Iилма-техника институтий, дешара заведенеий, культурно-просветительни дарбанн учреждеиеи юкъhаьнцара партийни организацей бокъо я администраце балха тIахьожам лоаттабе.

Министерствай, паччахьалкхен комитетий, кхыча центральни а моттигашка а советски, боахама учреждеиеи, ведомствай партийни организацеша тIахьожам лоаттабу аппарато партеи правительстван директивни кхочаъшъара, советски законаш нийса лелаярга бечя балха. Цар де дезар да аппарата болх оргабахкача тоабара, цун боллхол ъхъарикара, бакъаш тIа дIанийсбар, кхетам балара кхынаре влияни яр, тIадиллача гIулаехъ, отраель дегIахъярах, бакъача кхоа гIулаех дарах бола безитохкам лакхбар, паччахьалкхен дисциплина лаккъара тIадерзадаь гIулакхаш дар, биюркратизмацен волокитанен тIагIерта кхьосам лоаттабар, учреждеией, хIаьта ишттa царгара посташ моллагIаш яле а къаьст-къаьста боллхол балхадарча кхочашбоацарех бе боагIаш йолча партийни органашка ханхаъка хоам бар.

Белгалдиккар, Юкъhаьнцарчен партийни организацешка хьае йиш я администраце деятельностан производственни гIулакхой цхьаьдолча достамех аппарато бечя балхаш тIахьожам лоаттабга боягIо кхочашъара йола комиссеи.

VII.

ПАРТИ А ПАЧЧАХЬАЛКХЕНИ ОБЩЕСТВЕННИЙ ОРГАНИЗАЦЕШ А

60. КПСС гIулакхаш леладу СССР Конституце гонахь чу, политически кулгалду, паччахьалкхени общественни организацешта, цар балха лостам а тел, координацин а ю.

Паччахьалкхени общественни организацеша болх беш йола партийни организацеи, комсомольски гIерт цу организацешка шоай конституционни полномочеи, уставни бокъонаши кхаьрзани бизаяча боараме кхочаъшадата, кхьаьгамхой доал дара, политически, боахама, социальни дешаш кхестадара шерра кхьеъвзийта.

Партийни организацеи гIерташ советски, профсоюзни, кооперативни, кхыча общественни организацеша де дезаш дола гIулакхаш шоаш де, вIашIегIъяйтар партийни кхыче органий функцеи.

61. Паччахьалкхени общественни организацеша гулъеча съездашка, конференцешка, собранешка, хIаьта ишттa цу организацей хержача органашка, кхыллиеи кIезигIгIа боагIаш парте членаш цига бале, вIашIегIъяйтар партийни группаш. Цу группай декхар да йоагIгIаш йола парте йоацача организацешка парте политика чакхъяккар, цу организацешкарча гIулакхий хьала ю коммунистий влияни чIоагIъяр, цар балха тIа демократически нориаш дегIакхувлар, партийни паччахьалкхени дисциплина чIоагIъяр, биюркратизмага кIоьсам лоаттабар, партийни советски директивани кхочаъшъара тIахьожам лоаттабар.

62. Партийни йоацача организацешкарча партийни группай балха кулгал ду из де дезаш йолча партийни органаша: КПСС ЦК, союзни республикай компартей ЦК, парте крайкомаша, обкомаша, окружкомаша, горкомаша, райкомаша.

VIII.

ПАРТИИ КОМСОМОЛИ

63. Катирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союз — катирхой самодеятельни общественно-политически организаце, парте хьинаре гIенчун резерв. Комсомола партена гIо ду катирхоша коммунистически кхетам балара, керда общество практически хьалъяра, пачча-хьалкхен а общественни а гIулакхашта доал дара уж юкъеъзаш, массе оагIора дегIабахьхача, кхьаьгаги Советски Дальне лораен кийча болча наьха йоахал кхеде.

64. Производственни а общественни а вахара ерригача сферашна партийни установкаш хьинаре чакхъяка езаш ца комсомольски организацеи. Цар бокъо я предприяте, колхоза, учреждене, дешара заведене балхах йола дешаш дувзача шерра инициатива хила а уж йоагIгIаш йолча партийни организацешта хьадехашка уттадеа, уж кхоастадеча юкъарчал доацаш дIакъа доаш, кхьаьста нагахьа санна катирхой кхьаьгамна, быта, дешара, кхетам балара доагIаш уж дале.

IX.

ГЕРЗАЩЦАРЧА НИЗАШКАРА ПАРТИЙНИ ОРГАНИЗАЦЕШ

68. Герзащцарча Низашка партийни балха кулгал ду КПСС Центральни Комитето политически органашка гIолла. Советски Эскарен ТIема-Форда Флотен Керттера-ча политически управленеи болх бу КПСС ЦК отдела бокъонаш а йолаш.

Окружнин флотийн политуправленеи начальникшта, эскарий, флотилей, соединенеий полиготделий начальникшта эш нах шера партийни стаж.

69. Герзащцарча Низий партийни организацешен политорганашен айхха бувзам лоаттабу моттигашкарча партийни комитеташа, царна хан-ханнахьа информаци ю тIема доахьошка беча политически балхах. Военни партийни организацей секретарашен политорганий кулгалхоцеи дакъа лоаш моттигашкарча партийни комитетий балха юкъе.

65. Советски Союза Коммунистически парте кулгал а деш бу болх ВЛКСМ. ВЛКСМ моттигашкарча организацеи балха лостам а тел, тIахьожам а доаттабу йоагIгIаш йолча республикански, краей, областий, округий, городий, районий партийни организацеша.

Катирхошта коммунистически кхетам балара болх беш, производственни общественни вахара хьадда дола дIахьаш кхестадара уж оарцагIбоахаш. моттигашкарча партийни организацеи юкъhаьнцарча партийни организацешен тоотIаре лувц комсомольски организацеи, цар дIадоладаь пайдана гIулакхаш хьаллуш, цар балха ма моттагIо ду.

66. КПСС членалла хьанийбь ВЛКСМ членаш комсомолера дIабувзаяр уж парте бахача хана денз, нагахьа санна уж хержача комсомольски органа членаш а беце комсомольски балха тIа а беце.

X.

ПАРТЕ АХЧАН СРЕДСТВАШ

70. Партен цун организацейн ахчан средствaш хьакхул членски взносаш, парте предприятеша телача доходех, кхыча поступленеех.

Парте ахчан средствaех пайда айбара порядок КПСС Центральни Комитето оттаю.

71. Парте членашен КПСС членалла болча кандидатшен хIара бетта телаш йола членски взносаш уж боараме оттаю:

Бетта тIадоарIар

70 сомага кхоачараша тел 10 кепик

71 сомагара—100 сомага кхоачараша — 20 кепик

101 сомагара—150 сомага кхоачараша—1,0 процент

151 сомагара—200 сомага кхоачараша—1,5 процент

201 сомагара—250 сомага кхоачараша— 2 процент

251 сомагара—300 сомага кхоачараша—2,5 процент

300 сомал тIехдоагIараша —3,0 процент.

72. Парте членалла кандидат волаш тела взносаш бетта эцача алапе 2 процента боараме я.

Редактор О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефоныш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; бехтохкама секретара — 2-84-68; отделий: партийни веза — 2-84-04; промышленностан транспортен — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмо — 2-85-64, корректорске — 2-89-86.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-84-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-86.

СФ05079. «Грозненский рабочий» издательства типографии, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 1123.